

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Birimi

Sayı : 50025531-639/
Konu : Denizlerimizde Meydana Gelen
Kirlilik Etmenlerine Önlem Alınması

TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

"Denizlerimizde Meydana Gelen Kirlilik Etmenlerine Önlem Alınması" hakkında Karataş Belediye Başkanlığı Strateji Geliştirme Müdürlüğünden alınan 14.10.2020 tarihli ve E-48830606-100-2251 sayılı yazının bir sureti ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

e-imzalıdır

Prof.Dr. Hayri Levent YILMAZ
Rektör Yardımcısı

Ek:
Yazı Sureti (11 sayfa)

Dağıtım:
Dağıtım Yerlerine

T.C.
KARATAŞ BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Müdürlüğü

Ek-1

Sayı : E-48830606-100-2251
Konu : Denizlerimizde Meydana Gelen
Kirlilik Etmenlerine Önlem Alınması

14/10/2020

DAĞITIM YERLERİNE

Denizlerimizde kirliliğin her geçen gün artması sebebi ile kirleticiler doğal yaşamı etiklerken, sofralarımızda kadar ulaşarak insan sağlığını da tehlikeye altına almaktadır. Özellikle plastik kaynaklı kirleticilerin, mikro düzeylerde denizlerimizde yer alması su ürünleri tüketen bizleri de etkilediği gözlemlenmektedir.

Akdeniz de Adana - Karataş sınırları içerisinde dökülen Seyhan ve Ceyhan nehirleri üzerinde yapılan araştırmalarda, Akdeniz'in plastik kirliliği bakımından en çok atık bırakan nehirleri olduğu tespit edilmiştir. Ceyhan Nehrinin mikro plastik kirliliği bakımından denize döküldüğü Karataş sınırları Akdeniz'in mikro plastik bakımından en kirli noktası olduğu da bu araştırmalar neticesinde anlaşılmıştır. Araştırmaya göre 5109 ton atık Ceyhan Nehrinden, 3465 ton atık ise Seyhan nehrinden Akdeniz'e ulaşmaktadır. Yapılan başka bir araştırma da ise Karataş kıyılarında günlük olarak km başına 31,3 kg plastik atıkla sahillerimizin kirlendiği tespit edilmiştir.

Bölgemizde yer alan kirlenmenin kaynakları arasında Ceyhan ve Seyhan Nehirlerinin taşıdığı makro ve mikro plastikler ile birlikte balıkçılık faaliyetleri, tarımsal faaliyetler, kentsel ve endüstriyel faaliyetler, sahilleri kullanan vatandaşlarımız kaynaklı kirlenmeler ve akıntılar yolu ile gelen yabancı kaynaklı atıklardan oluşmaktadır.

Karataş sahillerinde gözlemlenen kirlenmelerin büyük bir kısmının akıntılar yolu ile gelen yabancı menşeli (Güney Kıbrıs, İsrail, Lübnan, Mısır, Rusya, Suriye) atıklardan olduğu da gözlenmiştir.

Kirlenmeler, bulunduğu bölgedeki canlı popülasyonunun yaşamını etkilemektedir. Bu etkilerin kontrol altına alınması yönünde tehditlerin değerlendirilerek gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Plastik kirliliği sorunu sadece bölgemizin değil tüm dünyanın sorunu haline geldiği göz önünde bulundurularak alınacak ve alınması gereken önlemlerin belirlenerek ilgililere gerekli duyuruların yapılması hususunda;

Gereğini bilgilerinize arz / rica ederim.

Necip TOPUZ
Belediye Başkanı

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://dogrulama.belediye.gov.tr> adresine girerek (17Nc6t-950ITS-fAM+BJ-cd3SCX-/gIE4aHI) kodunu yazınız.

KARATAŞ BELEDİYESİ

PLASTİK KİRLİLİĞİNİN GÖRÜLMİYEN YÜZÜ

PLASTİK KİRLİLİĞİNİN GÖRÜLMİYEN YÜZÜ

Akdeniz’de yer alan atıkların % 95’inin plastik kaynaklı olduğu ve bunların da % 65’inin terk edilmiş balık ağlarından oluştuğu tahmin edilmektedir. Karada ise bu yoğunluğun sera örtüleri ve tarımsal faaliyetlerden kaynaklı atıklardan oluştuğu gözlenmektedir. Kirlilik tüm Akdeniz’de olduğu gibi Karataş bölgesinde de makro ve mikro düzeyde görülmektedir. Bu kirliliklerin nedenleri farklı sınıflarda değerlendirilebilmektedir.

- 1- Balıkçılık ve denizcilik faaliyetleri,
- 2- Tarımsal faaliyetler,
- 3- Nehirlerden gelen akıntılar,
- 4- Kentsel ve endüstriyel faaliyetler,
- 5- Sahilerimizi kullanan vatandaşlarımız ve,
- 6- Denizden akıntılar yoluyla yabancı kaynaklı atıklar olarak sıralanabilir.

BALIKÇILIK VE DENİZCİLİK FAALİYETLERİ

Balıkçılık faaliyetleri ile terk edilen misinalar ve hayalet ağ olarak tabir edilen ağlar, buldukları süre boyunca avlanmaya devam ederek doğal yaşamı etkilemekte ve habitata zarar vermektedir. Su altı gözlem dalışı ve sahil taramaları sırasında görülen kalıntıların bölgede örümcek ağı gibi uzanarak karasal ve denizsel ortamda habitatı etkilediği tespit edilmiştir. Denizde olduğu kadar karada da balıkçılık kaynaklı atıklara rastlanmaktadır. Bu atıklar arasında balık ağlarında kullanılan mantarlar, misinalar ve ağ kalıntıları gözlenebilmektedir. Bunun yanında balıkların taşınmasında kullanılan strafor ve plastik kutular da gelişmiş güzel terk edilerek hem denizi hem de kıyıları önemli ölçüde kirletmektedir.

TARIMSAL FAALİYETLER

Bölgede yoğun tarımsal faaliyet gerçekleştirilmektedir. Bu faaliyetler sonucunda lagünler ve denizlerimiz bu tarımsal kaynaklı atıklar ile kirlenmektedir. Bu atıklar plastik ve organik atıklardan oluşmaktadır. Plastik atıklar, özellikle sera örtüsü ve damla sulama sistemleri kullanan çiftçilerimizin, bu malzemelerin büyük bir kısmını doğaya terk etmeleri sonucu makro ve mikro düzeyde kirlilikler meydana getirmektedir. Sera örtüleri ve damla sulama hortumları ile birlikte tarım ilaçları, gübre ve tohum çuvalları tarımsal faaliyetler kaynaklı göze çarpan diğer plastik kirleticileri oluşturmaktadır. Organik kirleticiler ise daha çok tarlada bırakılan mahsulün yağmurlar ile kanal ve nehlere, oradan da denize taşınması sonucu ortaya çıkmaktadır. Kimi noktalarda kanal ve nehir kenarlarına da tarımsal ürünlerin gelişigüzel boşaltılabildiği görülmektedir. Bunların yanında geri dönüştürülmek üzere toplanan ve açık alanlarda biriktirilen plastik atıkların zamanla güneş ve rüzgârın da etkisiyle parçalanarak doğaya yayılması da önemli bir kirlilik kaynağıdır.

NEHİRLERDEN GELEN ATIKLAR

Akdeniz için gerçekleştirilen bir araştırmada, Karataş bölgesinin de içinde bulunduğu Kilikya Baseninin Akdeniz'in plastik kirliliği bakımından en kirli bölgesi olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya göre, 6.772 ton ile Nil Nehri, 5.109 ton ile Ceyhan Nehri ve 3.465 ton ile de Seyhan Nehri, yıllık olarak Akdeniz'e en fazla plastik atık taşıyan 3 nehir olarak tespit edilmiştir. Aynı araştırmada Karataş kıyıları başta olmak üzere tüm güney kıyılarımız **günlük** olarak kilometre başına **31,3 kilogram plastik** atıkla kirlendiği belirtilmektedir.

KENTSEL FAALİYETLER

Karataş Belediyesi olarak hazırladığımız geri dönüşüm projeleri ve sahil temizlik etkinlikleri ile bölgedeki atıkların niteliklerine dikkat çekme ve çözüm odaklı çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

ENDÜSTRİYEL FAALİYETLER

İlçemizde, plastik fabrikalarından sızan mikro boyutlu plastik kirleticiler, Tuzla ve Akyatan gibi lagün bölgelerinde ciddi kirliliğe neden olmaktadır. Bunun yanında sahillerde de önemli oranda plastik malzemelerin ham maddesi olan plastik peletlere (boncuk benzeri) rastlanmaktadır. Akyatan kumsalında gerçekleştirilen araştırmada **1 kg kumda tespit edilen yaklaşık 55 adet plastik pelet**, kirliliğin oluşturduğu tehlikeyi ortaya koymuştur.

SAHİL KULLANIMI KAYNAKLI ATIKLAR

Karataş'ın kış dönemi nüfusu 23 678 kişiyken, yaz döneminde bu nüfus, turistik amaçlı sahilleri kullanmak için ziyarete gelen vatandaşlarımız ile yaklaşık 200 000 kişiye kadar ulaşabilmektedir. Artan bu nüfus yoğunluğu ile birlikte çevreye karşı gösterilen duyarsız yaklaşımlar bölgede ciddi atık birikimi oluşturmaktadır. Özellikle günübirlik sahilleri kullanan vatandaşlarımızın bıraktığı tek kullanımlık plastikler başta olmak üzere tüm atıklar bölgemizde önemli derecede kirliliğe neden olmaktadır.

YABANCI KAYNAKLI ATIKLAR

Akyatan kumulunda belediyemizce gerçekleştirilen 5 km'lik sahil taraması sonucunda 50'den fazla atığın yabancı kaynaklı olduğu tespit edilmiştir.

Şimdiye kadar yapılan gözlemlerde, Karataş kıyılarında Güney Kıbrıs, İsrail, Lübnan, Mısır, Rusya ve Suriye'ye ait plastik çöplere rastlanılmıştır.

Belediyemizce Akyatan kumsallarında yapılan çalışmalar sonucunda sahillerde gözlenen atıklar arasında; balık ağları, misinalar, halat ve ipler, sera örtülerinden sonra en çok dikkat çeken atıkları oluşturmaktadır. Bunun yanında plastik pet şişe, cam şişe, karton ve plastik yiyecek, içecek kapları, buzdolabı, yapı malzemeleri, giyim, makyaj malzemeleri, ilaç, gözlük, maske, eldiven, temizlik malzemeleri, araç lastiği, oyuncak ve bunların yanı sıra çok sayıda mikroplastikler de Karataş sahillerinde kayıt altına alınmıştır.

GÖZLE GÖRÜLMEMEYEN BÜYÜK TEHLİKE MİKROPLASTİKLER

Yaygın olarak kabul edilen tanıma göre 5 mm'den daha küçük plastiklere Mikroplastik adı verilir. Bu plastikler ya daha büyük plastiklerin parçalanmasıyla oluşur ya da doğrudan bu boyutta üretilirler.

Metrekare başına 610 adet mikroplastik!

Ç.Ü. Su Ürünleri Fakültesi'nin yaptığı bir araştırmaya göre metrekare başına Akyatan kumullarında 850 adet, Barınak sahilinde 501 adet ve Ağyatan sahilinde de 480 adet mikroplastik kirliliği olduğu tespit edilmiştir. Bu kirlilik seviyesi Akdeniz'in en yüksek değerleri olarak kabul edilmektedir.

KİRLENEN, GELECEĞİMİZ OLMASIN.

NECİP TOPUZ
Karataş Belediye Başkanı